

Hankintasopimuksen muuttaminen

Hankinta-asiantuntija Marko Rossi

Hankintasopimuksen muuttaminen

Soveltaminen

- Sovelletaank hankintasopimukseen ja puitejärjestelyihin, jotka:
 - » Ylittävät EU-kynnysarvon;
 - » Ovat liitteen E mukaisia palveluhankintoja tai;
 - » Ovat käyttöoikeussopimuksia.
- 136 §:ä sovelletaank 1.1.2017 alkaen

Lähtökohta

- Hankintasopimusta tai puitejärjestelyä ei saa muuttaa olennaisesti sopimuskauden aikana ilman uutta hankintamenettelyä.
- Olennaisen muutoksen pääsääntö:
 - » Hankintasopimukseen tai puitejärjestelyyn sen voimassaoloaikana tehtyä muutosta pidetään merkittävänä muutoksena, jos hankintasopimus tai puitejärjestely on sen seurauksena luonteeltaan huomattavasti erilainen alun perin tehtyyn sopimukseen verrattuna.
 - » Hankintasopimuksen muuttamista on käsitelty esimerkiksi Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisuissa C-496/99, P Succhi di Frutta (EU:C:2004:236) ja C-454/06, Presstext (EU:C:2008:351).

Olennainen muutos

Olennaisena pidetään hankintalain 136 §:n 1 mom. mukaisesti ainakin muutosta, jos:

1. Muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka, jos ne olisivat alun perin kuuluneet hankintamenettelyyn, olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen ehdokkaiden osallistumisen menettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyyn tarjouksen hyväksymisen tai jotka olisivat tuoneet hankintamenettelyyn lisää osallistujia;
2. Sopimuksesta tai puitejärjestelystä tulee muutoksen jälkeen taloudellisesti edullisempi sopimuskomppanille sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä hankintasopimuksessa tai puitejärjestelyssä ei ollut määritetty;

Olennainen muutos

- Muutos laajentaa sopimuksen tai puitejärjestelyn soveltamisalaa huomattavasti;
- Sopimuskumppani, jonka kanssa hankintayksikkö on alun perin tehnyt sopimuksen, korvataan uudella sopimuskumppanilla.

Sallittu muutos 1/5 – Täsmällinen ehto

Se perustuu hankintamenettelyn aikana tiedossa olleisiin ja hankinta-asiakirjoissa mainittuihin sopimusehtoihin tai niiden muuttamista koskeviin ehtoihin, niiden rahallisesta arvosta riippumatta, ja nämä ehdot ovat selkeät, täsmälliset ja yksiselitteiset, eivätkä ne muuta hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn yleistä luonnetta.

- Esimerkiksi hankintasopimuksen optiolauseke.

Sallittu muutos 2/5 - Lisätyöt

Alkuperäisen sopimuskumppanin on tarpeen suorittaa lisätöitä tai -palveluja taikka ylimääräisiä tavarantoimituksia, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen sopimukseen, ja jos sopimuskumppanin vaihtaminen ei ole mahdollista taloudellisista tai teknisistä syistä ja aiheuttaisi merkittävää haittaa tai kustannusten merkittävää päällekkäisyyttä hankintayksikölle.

- Edellyttää ilmoitusta sopimusmuutoksesta HILMAan.
- Muutoksen arvo ei saa olla enemmän kuin 50 prosenttia alkuperäisen sopimuksen arvosta.
 - » Jos muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvioidaan jokaista muutosta itsenäisenä.

Sallittu muutos 3/5 – Ennakoimaton olosuhdemuutos

Muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida eikä muutos vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen.

- Edellyttää ilmoitusta sopimusmuutoksesta HILMAan.
- Muutoksen arvo ei saa olla enemmän kuin 50 prosenttia alkuperäisen sopimuksen arvosta.
 - » Jos muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvioidaan jokaista muutosta itsenäisenä.

Sallittu muutos 4/5 – Rakenteelliset muutokset

Alkuperäinen sopimuskumppani korvataan uudella sopimuskumppanilla yksiselitteisellä sopimuksen muuttamista koskevalla ehdolla tai alkuperäisen sopimuskumppanin asema siirtyy yhtiön rakennejärjestelyjen, yritysostojen, sulautumisten ja määräysvallan muutosten tai maksukyvyttömyyden seurauksena kokonaan tai osittain toiselle toimittajalle, joka täyttää alun perin vahvistetut laadulliset soveltuvuusvaatimukset edellyttäen, ettei tästä aiheudu muita olennaisia muutoksia sopimukseen eikä tällä pyritä kiertämään hankintalain soveltamista.

Sallittu muutos 5/5 – Vähäarvoinen muutos

Kyse on sellaisesta vähäarvoisesta sopimusmuutoksesta, joka alittaa liitteessä E tarkoitettuja palveluja koskevissa hankinnoissa sekä käyttöoikeussopimuksissa kansalliset kynnyсарvot tai muissa hankinnoissa EU-kynnyсарvot eikä vaikuta sopimuksen yleiseen luonteeseen.

- Muutoksen arvo ei saa olla enemmän kuin 10/15 % alkuperäisen hankintasopimuksen arvosta
 - » Palvelu- tavarahankinta tai käyttöoikeussopimus : max. 10 %
 - » Rakennusurakkasopimus ja käyttöoikeusurakka: max. 15 %

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

- Ilmoituksessa tulee julkaista mm. kuvaus hankinnasta ennen ja jälkeen muutoksen, muutoksesta aiheutuva mahdollinen hinnankorotus sekä kuvaus olosuhteista, joiden vuoksi muutos on tarpeen tehdä.
- 58 § 1 mom.

”Hankintayksikön on toimitettava julkaistavaksi seuraavat ilmoitukset:

...

9) hankintasopimuksen ja käyttöoikeussopimuksen muutoksia koskeva ilmoitus 136 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetusta muutoksesta”

» Ilmoitus ennen vai jälkeen sopimusmuutoksen?